باسمه تعالی

اصول۸ پایه۸ (کد درس:۴۲۱)

رسائل: تعادل و تراجیح

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۴/۳۱

مدت: پاسخگوئی: ۸۰ دقیقه

۱. «التعارض تنافی مدلولی الدلیلین علی وجه التناقض أو التضادّ و لا یتحقّق إلّا بعد اتحاد الموضوع و إلّا لم یمتنع اجتماعهما فلا تعارض بین الاصول و ما یحصّله المجتهد من الأدلّة الاجتهادیّة؛ لأنّ موضوع الحکم فی الاصول الشیء بوصف أنّه مجهول الحکم، و فی الدلیل نفس ذلک الشیء من دون ملاحظة ثبوت حکم له، فضلا عن الجهل بحکمه» (ج۴ ص۱۱، توضیح عبارات تلگرافی: دقیق)

الف: با توجه به عبارت، تعارض را تعریف کنید.

ب: چرا بین اصول عملیه و ادله اجتهادیه تعارضی نیست؟

۲. «الثمرة بین التخصیص و الحکومة تظهر فی الظاهرین، حیث لا یقدّم المحکوم و لو کان الحاکم أضعف منه؛ لأنّ صرفه عن ظاهره لا یحسن بلا قرینة اخری، هی مدفوعة بالأصل. و أمّا الحکم بالتخصیص فیتوقّف علی ترجیح ظهور الخاصّ، و إلّا أمکن رفع الید عن ظهوره و إخراجه عن الخصوص بقرینة صاحبه» (ص۱۴، بیان ثمره: متوسط)

با توجه به عبارت تفاوت حکومت و تخصیص را بیان کنید. (ترجمه نمره ندارد)

۳. چرا مقتضای اصل اولی بنابر سببیت تخییر و بنابر طریقیت توقف است؟ (ص۳۷، بیان استدلال: متوسط)

۴. فإن قلت: إنّ کون الشیء مرجِّحا- مثل کون الشیء دلیلا- یحتاج إلی دلیل؛ لأنّ التعبّد بخصوص الراجح إذا لم یعلم من الشارع کان الأصل عدمه، بل العمل به مع الشکّ یکون تشریعا، کالتعبّد بما لم یعلم حجّیته. (ص۴۹: اشکال: متوسط)

با توجه به عبارت وجه عدم وجوب ترجیح به مرجحات را تبیین کنید. (ترجمه نمره ندارد)

۵. حاصل ما یستفاد من مجموع الأخبار هو أنّ الترجیح أوّلا بالشهرة و الشذوذ، ثمّ بالأعدلیّة و الأوثقیّة، ثمّ بمخالفة العامّة، ثمّ بمخالفة میل الحکّام و أمّا الترجیح بموافقة الکتاب و السنّة فهو من باب اعتضاد أحد الخبرین بدلیل قطعیّ الصدور، و لا إشکال فی وجوب الأخذ به، و کذا الترجیح بموافقة الأصل. (ص۷۳، توضیح عبارت: آسان)

الف: با توجه به عبارت و بر اساس جمع بین اخبار، ترتیب مرجحات را بیان کنید.

ب: نظر مرحوم شیخ در مورد ترجیح به موافقت کتاب و سنت و موافقت اصل چیست؟

۶. «المرجحات علی قسمین: أحدهما: ما یکون داخلیّا، و هی کلّ مزیّة غیر مستقلّة فی نفسها، بل متقوّمة بما فیه و ثانیهما: ما یکون خارجیّا، بأن یکون أمرا مستقلا بنفسه و لو لم یکن هناک خبر... و الداخلی إمّا أن یکون راجعا الی الصدور أو الی وجه الصدور أو الی مضمونه»

با توجه به عبارت اقسام مرجّحات را بیان کنید. (ص۷۹، بیان اقسام: آسان)

۷. لا إشکال فی ترجیح تقیید المطلق علی تخصیص العام علی ما حقّقه سلطان العلماء من کونه حقیقة؛ لأنّ الحکم بالإطلاق من حیث عدم البیان، و العامّ بیان، فعدم البیان للتقیید جزء من مقتضی الإطلاق، و البیان للتخصیص مانع عن اقتضاء العامّ للعموم، فإذا دفعنا المانع عن العموم بالأصل، و المفروض وجود المقتضی له، ثبت بیان التقیید و ارتفع المقتضی للإطلاق...

با توجه به عبارت وجه تقدیم تقیید بر تخصیص را بیان کنید. (ص ۹۷، بیان استدلال موجود در عبارت: متوسط)

۸. «قد یکون النسبة بین الاثنین العموم و الخصوص من وجه، و ینقلب بعد ملاحظة دلیل آخر إلی العموم المطلق أو بالعکس أو إلی التباین.» (ص۱۱۳: بیان اقسام: آسان)

با توجه به عبارت انقلاب نسبت و اقسام آن را بیان کنید.

۹. اصطلاحات زیر را معنی کنید: (ص۱۱۳، تعریف اصطلاحات: آسان)

الف: علو اسناد ب: أعدلیت ج: مرجّحات سندیة د: أخبار علاجیة

۱۰. «ظاهر الکتاب إذا لوحظ مع الخبر المخالف فلا یخلو عن صور ثلاث: الاولی: أن یکون علی وجه لو خلا الخبر المخالف له عن معارضة المطابق له کان مقدّما علیه؛ لکونه نصّا بالنسبة إلیه؛ لکونه اخصّ منه أو غیر ذلک- بناء علی تخصیص الکتاب بخبر الواحد- کما إذا تعارض «أکرم زیدا العالم» و «لا تکرم زیدا العالم»، و کان فی الکتاب عموم یدلّ علی وجوب إکرام العلماء....»

با توجه به عبارت صورت اول از صور مخالفت ظاهر کتاب با یکی از دو خبر متعارض را تبیین نمائید. (ص۱۴۷، بیان اقسام: متوسط)

موفق باشید